

Beszámoló az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület 2024. évi tevékenységéről

A 2004-ben alakult Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület célja elsősorban a lengyel és magyar nép története közös pontjainak feltárása, bemutatása, a lengyel kultúra, irodalom, művészetek megismertetése, a lengyel hagyományok megőrzése. Programjainkkal megnyertünk az Érden és környékén – többnyire magyar családi kötelékben – élő lengyeleket éppúgy, mint a két nemzet története, kultúrája iránt érdeklődő magyar nemzetiségű polgárokat. Hisszük és valljuk, hogy civil szervezetként sokat tehetünk a két nép barátságának elmélyítése érdekében. Kulturális előadásokat szervezünk, képzőművészeti és történeti kiállításoknak adunk teret, de kapcsolatot tartunk lengyelországi kulturális egyesületekkel is.

2024 egy programokban bővelkedő évnek tekinthető az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szempontjából. Minden program a kultúrák ápolását hivatott szolgálni, mely célunk is, és úgy hiszem, meg is valósult, mindemellett baráti kapcsolatainkat is tudtuk ápolni. És igyekeztünk méltóan megünnepelni megalakulásunk 20. évfordulóját.

Létszámunk eddig szinte folyamatosan emelkedett, ez most megállt, „köszönhetően” a vírusnak, és sajnos az életkorunknak is. Jöttek új tagok is, de folyamatos a lemorzsolódás is, elsősorban a korunk és betegségek miatt. Próbáltuk a fiatalokat is bevonni, egy-egy rendezvényre el is jönnek, de a belépést már nem vállalják. Bár 2024-ben belépett egy fiatal is, aki aktív is az egyesületben. Így 68 fővel zártuk az évet. Új fiatal tagunk VERNYIK ORSOLYA. De belépett közénk ÁRPÁS ENDRE és VÁRI ERZSÉBET is. Sajnos, el kellett búcsúztatnunk egyik legrégebbi tagunkat, MARKÓ GYÖNGYVÉRT.

Ugyanakkor elmondhatjuk, hogy rendezvényeinken, programjainkon nemcsak tagjaink vesznek részt, hanem számos egyéb érdeklődő is megjelenik. És természetesen az egyesület tagjai teszik ki a könyvtár rendezvényein megjelent közönség nagy részét is. Megtartottuk a hagyományos rendezvényeinket, a vallásos ünnepeket, az ófalusi koszorúzást, képviseltettük magunkat a központi ünnepségeken,

Az idei év első programjaként február 17-én lezajlott az egyesület szokásos éves **közgyűlése** a Csuka Zoltán Városi Könyvtárban. A közgyűlés rendben lezajlott, mindent egyhangúan elfogadtak az egyesület tagjai. A tavalyi 64-ből 50 tagunk volt jelen. A közgyűlés hivatalosabb része után, kötetlen beszélgetéssel folytatódott az egyesület idei első rendezvénye.

Március 20. **KISS GY CSABA** professzor tartott előadást a 20. századi lengyel irodalomról, az irodalmi kapcsolatokról.

Március 24-én tartottuk meg a szokásos **húsvéti** ünnepségünket. A lengyel templom plébánosa, KRISTOF ATYA megáldotta a húsvéti ételeket, bennünket is. Miután mindenki elfogyasztotta a töltött tojást, helyet foglaltunk és kellemes társalgás folyt.

Április 13-án Óbudán a **katyni** áldozatokról szóló megemlékezésen Csizmásné Judit, Bölöni Anna és Podlussány Erzsébet képviselte az egyesületünket.

Május 17-20. között mentünk Lengyelországba, **Galíciába**. Rzeszow és környéke, Sanok, Krosnó, Iwonicz-Zdrój stb. volt a célpont. Tartalmas, szép út volt sok új információval, élménnyel. Különösen fontos volt a krosnói házaspárral való találkozás, akik közül a hölgytag édesapja Magyarországon, Tápiószelén volt menekült. (És ez a találkozás kapcsolódott a tápiószelei kirándulásunkhoz is.) Emlékeztünk Sanoki Gergelyről, Mátyás király nevelőjéről, de Svejkről is Sanokban. Balassi Bálintról az egyik emléktáblájánál Rymanówban. Természetesen sok más élményünk is volt, érdemes a beszámolókat és a fotókat megnézni. Krosnó és Rzeszów városa már ismerős volt sokak számára, de új információkat is kaptunk, főleg Krosnóban.

A nyári programjaink közül idén sem maradt ki a **koszorúzás a mohácsi** emlékműnél – július 21-én. Az érdi ófalusi Szent Mihály templomban kezdődött az ünnepség II. Lajos király Mohácsra induló magyar serege és a lengyel segédcsapat egyesülésének 498. évfordulója alkalmából. Egyesületünk nevében Dózsa Lajos, az egyesület titkára beszélt, verset olvasott fel tagunk, Baka Györgyi. Az egyesület nevében két legfiatalabb tagunk, Vernyik Anett és Jenei Zsófi koszorúztak. Zárásképp elénekeltük a magyar himnuszt.

Július 24-én a **Szent Kinga** emlékévkapcsán az ő nyomába indultunk egynapos **tanulmányút** keretében. Küngösre mentünk, ahol az egyetlen magyarországi Szent Kingának szentelt templom van. Megemlékeztünk a közös szentünkről, IV. Béla lányáról, virágot helyeztünk el a szobránál. A programban szerepelt még Fehérvárurgó is, emlékeztünk a lengyel menekültekről, akik itt is menedéket kaptak, és szobrot is állítottak Szűz Máriának. A dégi kastélyt is meglátogattunk, bár ez nem tartalmazott lengyel vonatkozást.

Augusztus 31-én **Balatonbogláron** az Országos Lengyel Önkormányzat szervezésében megemlékezés volt Teleki Pálról és Varga Béláról, a lengyelek barátairól. Az egyesületet Jenei Zsófi képviselte.

Szeptember 1-jén a magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület megtartotta a **Farkasréti temetőben** ünnepi megemlékezését tisztelettel adva id. Antall József, vitéz Baló Zoltán ezredes emlékének, a lengyel nemzet iránti elkötelezettségüknek, melynek köszönhetően a lengyel menekültek magyar földön leltek menedékre. Az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület is képviseltette magát Bölöni Péterné, Podlussány Erzsébet és Tóth Andrásné személyében.

Szeptember 11-én **Joanna Urbanskával**, a Lengyel Intézet volt igazgatójával találkoztunk. Beszélgettünk a Korompay családról, a katyni áldozatokról.

Szeptember 18-án **Monoron** jártunk, ahol a könyvtárban A remény határai c. kiállítás megnyitóján vett részt 4 tagunk. (Sebestyén Ewa, Burnáz Éva, Balásházy Orsika, Bartucz Ilona.)

Szeptember 21-én a **Tápió-mentén** kerestünk föl lengyel emlékhelyeket, hiszen itt is kaptak menedéket lengyelek a 2. világháborúban. Tápiószele volt az elsődleges célpontunk, itt találkoztunk Walter Irénnel, akinek édesapja lengyelként Magyarországon maradt és alapított családot. Megkoszorúztuk az ő és más lengyelek emléktábláját azon az épületen, ahol laktak, a mai Selektá épületében Botka Gabriella és Szemők György segítségével. Csatlakozott hozzánk a Blaskovich Múzeum (amit meg is látogattunk) volt igazgatója, Dr. Móró Csilla, valamint a tápiógyörkei egyesület vezetője, aki később vetítéses előadást tartott a menekültekről. Walter Irénke és Németh Csaba történelemtanár előadása élményszerű és egyben megható volt. Mindkét faluban elhelyeztük a megemlékezés virágait – ahogy a tápióbicskei 48-49-es emlékműnél is emlékeztünk az 1849. évi csatában részt vevő lengyelekre. Nagykátán finom - állítólag az ország legjobb - lángosával vártak bennünket Urbán Erzszi tagtársunk és Botka Gabi utastársunk szervezésében.

November 16-án ünnepeltük meg az **egyesület megalakulásának 20.** évfordulóját. Meghívtuk a lubaczówi testvéregyesület vezetőit, 4 fő jött el, akiket természetesen nemcsak ezen a napon, hanem 4 napon keresztül vendégül láttunk (Főleg a Sebestyén-család segítségével). A Dr. Csőzik László polgármester is köszöntött bennünket, ajándékot kaptak a vendégek, de mi is. A lengyelektől egy vésett üveget kaptunk a 20 éves évfordulóra való megemlékezéssel.

December 7-én megtartottuk a hagyományos karácsonyi **ostyatörés**ünket, mely az idei év utolsó programja volt. Mindenki meghitten tudott beszélgetni, ismerkedni a tagtársakkal, feleleveníteni a régi emlékeket. Szerencsére el tudott jönni hozzánk Kristóf atya, Baka Györgyi felolvasta egy, az egyesület által is nagyon kedvelt, karácsonyra szánt versét. A rendezvény jó hangulatban beszélgetéssel, közös énekléssel telt.

Részt vettünk a **nemzeti ünnepi** megemlékezéseken. Dózsa Lajos, Sebestyénné Ewa, VERNYIK Anett képviselt bennünket.

A tartalmi munkát a **pénzügyek** pontos intézésével segítettük. A tagdíjakat az év első felében befizette a tagság nagy része, igazában alig voltak elmaradások. Akik később sem fizették be, azokat töröljük a taglistáról.

Továbbra is támaszkodunk a Csuka Zoltán Könyvtár infrastruktúrájára – bár ez most kicsit válságossá vált. S. Ewa elment nyugdíjba, így a helyszín (könyvtár), időpont egyeztetése picit nehezebb.

A régebbi pályázatoknak is köszönhetően súlyos pénzügyi gondjaink nincsenek, amit terveztünk, megvalósítottuk. A számlánkon december 31-én több mint 1 152 ezer Ft volt, készpénzben pedig 97 920 ezer Ft.

Rendben vannak tehát a **pénzügyeink**. Persze ez nekünk is köszönhető, Sebestyénné Majchrowska Ewának, aki a készpénzes ügyeket és a könyvelővel való kapcsolattartást intézi, az elnök pedig a banki ügyeket, a pályázatokat.

Folyamatosan föltettük az **információkat** a honlapra és a facebookra a lengyel történelmi-kulturális eseményekről, pl. a lengyel nemzeti ünnepekről, a Lengyel

Intézet eseményeiről. Természetesen a honlapon és a facebook-on is minden egyesületi esemény megjelenik, Bazsóné Megyes Klára és Vernyik Anett szerkesztik a két oldalt. A levelezőlistáink is működnek. Sokat jelent a kommunikációban a két felület, illetve a levelezőlista. Sajnos egyre kevesebb a médiamegjelenésünk, mivel az érdi média ritkán jelenik meg a rendezvényeken, illetve ritkán ad hírt rólunk. A polonia.hu lehozza a publikációinkat, és köszönettel tartozunk Végvári Györgyinek is, aki a kisdunaujsag.hu szerkesztőjeként mindig ír rólunk. Ezek is megtalálhatók a honlapunkon.

Köszönöm az elnökségi tagoknak a munkát, hiszen mindig számíthattunk egymásra! A programok összeállításában mindenki részt vett, a szervezésben elsősorban Sebestyén Ewa (meghívók, helyszín stb.). Vernyik Anett a beszámoló írásában, a honlap és facebook-kezelésben jeleskedett. Dózsa Lajos gyakorlatilag mindig mindenben helyt állt, Erzsike pedig elsősorban a nyugodtságával, ötleteivel, a budapesti rendezvényeken való részvételével segített.

Köszönet azoknak a tagtársaknak, akik segítettek a programok szervezésében, lebonyolításában! (Fotózás: Árpás Endre, Benkő Judit, Csöngedy Anikó, Török Éva és mások is, teremrendezés, vendéglátás stb.)

Egyben bízom abban is, hogy egyszer majd az országos lengyel vezetés is értékeli a lengyel-magyar kapcsolatok terén kifejtett tevékenységünket.

Összefoglalva, ez egy kulturálisan gazdag év volt az egyesület szempontjából, hiszen a hagyományos rendezvényeink mellett több ponton is bekapcsolódtunk az évfordulók megünneplésére (Szent Kinga, egyesületünk fennállásának 20. évfordulója), de más programokkal is színesítettük az idei év programkínálatát.

Bazsóné Megyes Klára elnök
Diósd, 2025. január 31.